

## **Atmaksāto Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļu izlietošanas efektivitāte, 19.04.2008.- 20.08.2008.**

**(Izvērtējuma veicējs – SIA "Baltic Project Consulting")**

Izvērtējums tika veikts, lai identificētu mērķus, kādiem ir tikuši izlietoti finansējuma saņēmējiem VPD līdzfinansēto aktivitāšu ietvaros atmaksātie ES SF līdzekļi, izanalizēta līdzekļu izlietošanas efektivitāte organizācijas (komersanta, pašvaldības, nevalstiskās organizācijas, zemnieku saimniecības, fiziskas personas u.c.) attīstībai.

Balstoties uz pētījuma ietvaros veikto interviju un anketēšanas rezultātiem, tika secināts, ka:

- SF līdzfinansējuma atmaksu saņēmēji līdzekļus ir lielākoties novirzījuši mērķiem, kas saistīti ar attīstību, piemēram, iekārtu iegādei un apmācībām. Šāda rīcība pamatojas gan organizāciju plānošanas dokumentos, gan salīdzinoši labvēlīgos banku kredītu nosacījumos, kuri bija spēkā no 2004. līdz 2006. gadam. Var secināt, ka SF finansējuma atmaksām ir bijusi labvēlīgā ietekme uz tautsaimniecības attīstību, jo tās veicinājušas uzņēmumu un darbaspēka konkurētspējas palielināšanos.

- Vairums (87%) SF līdzfinansējumu saņēmušo organizāciju būtu gatavas atkārtoti īstenot projektu jaunajā, 2007. – 2013. gada periodā pie līdzīgiem SF atbalsta intensitātes nosacījumiem kā iepriekšējā periodā. Tomēr atsevišķas grupas, it īpaši, komersanti, norāda uz vispārējās ekonomiskās situācijas nelabvēlīgo ietekmi, kas bremzē to attīstības plānus. Vienlaikus SF atbalsta intensitāte 2007. – 2013. gada periodā ir samazinājusies un nosacījumi kļuvuši sarežģītāki, tādēļ daļa komersantu nesaskata reālas iespējas izmantot SF uzņēmējdarbības attīstībai.

- Atsevišķas saņēmēju grupas – NVO, pašvaldības – ir vairāk nekā citas atkarīgas no SF finansējuma pieejamības projektu īstenošanai, ko apliecina saņēmēju atbildes, ka projekti nebūtu īstenoti bez SF atbalsta. Latgales reģionā vairāk nekā citos ir vērojama tendence īstenot atkārtotus, maza apjoma, neinvestīciju - „mīkstos” projektus (piemēram, Latgalē projektus zem 3. prioritātes „Cilvēkresursu attīstība un nodarbinātības veicināšana” īstenojuši 42% no respondentiem, bet Rīgā – 22%. Savukārt pašvaldības visbiežāk ir atkārtoti īstenojušas projektus Latgalē (52%), bet komersanti – Rīgā (21%). Kontekstā ar salīdzinoši zemākiem attīstību raksturojošiem rādītājiem Latgalē, var secināt, ka šajā reģionā atsevišķām iedzīvotāju grupām SF ir nozīmīgs monetārās iztikas nodrošinošs avots. Lai gan ar pētījuma tiešajiem rezultātiem nevar apstiprināt vai noliegt šo pieņēmumu, tomēr analizējot atšķirības starp saņēmēju grupām, projektu apjomu, pasākumiem, zem kuriem projekti īstenoti, var secināt, ka Latgalē ir lielāka interese īstenot finansiāli mazietilpīgus projektus, no kuriem lielākā izmaksu daļa ir saistīta ar administrēšanas, vadības un īstenošanas personāla izdevumiem.